

Program wychowania przedszkolnego „Odkrywam siebie”

Autorki programu: Wiesława Żaba-Żabińska, Wioletta Majewska, Renata Paździo

Wydawnictwo : Grupa MAC S.A

Program wychowania przedszkolnego jest całkowicie zgodny z wymaganiami Postawy programowej wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego (podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14. lutego 2017 r. – Dziennik Ustaw z dnia 24. Lutego 2017 r., poz. 356). Realizacja programu umożliwia pełne przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Program uwzględnia potrzeby edukacyjne i wychowawcze dzieci rozwijających się w sposób harmonijny, jak o tych które wymagać będą różnych form edukacji włączającej i wczesnego wspomagania rozwoju.

Na uwagę zasługuje innowacyjne oparcie treści programu o rozwijanie ośmiu kompetencji kluczowych, określonych i opisanych przez Radę Unii Europejskiej w Zaleceniach z dnia 22. maja 2018 r. Zindywidualizowane i podmiotowe podejście do dziecka stanowi w powyższym programie podstawę do kształtowania u niego kompetencji kluczowych. Za fundament programu autorki obrały założenia pedagogiki transgresyjnej J. Kozielskiego, polegającą na przekraczaniu własnych ograniczeń i wyzwaniu maksymalnego potencjału genetycznego jednostki poprzez działanie, doświadczanie, samodzielność oraz odpowiedzialność. Dzięki temu program doskonale wpisuje się w aktualny trend edukacyjny związany z poszukiwaniem innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych związanych z rozwijaniem u dzieci wielowymiarowej osobowości oraz wyzwania indywidualnego potencjału każdego wychowanka.

Celem ogólnym programu jest rozwijanie **ośmiu kompetencji kluczowych** w oparciu o różne formy aktywności, które umożliwią dziecku odkrywanie własnych możliwości i sensu działania oraz na nabywanie wiedzy, umiejętności budowanie właściwych postaw. Synergiczna struktura programu oparta jest na pięciu formach aktywności dziecięcej: społecznej, językowej, poznawczej, artystycznej oraz ruchowej. Dzięki takiemu podziałowi struktura treści programowych jest czytelna, przejrzysta dla odbiorcy, umożliwia także śledzenie realizacji 17-tu punktów podstawy programowej w odniesieniu do wymienionych wyżej form aktywności dziecka oraz kompetencji kluczowych. Program zakłada dużą uniwersalność grupy docelowej, z naciskiem na uwzględnienie edukacji włączającej. Treści programowe zostały uzupełnione przez autorki o wskazania metodyczne, uwzględniające warunki i formy realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, a także kierunki działań placówki w zakresie realizacji edukacji włączającej.

Program opiera działania nauczyciela na metodach aktywizujących, a nie podających – propozycje aktywności oparte są na działaniu praktycznym, przeżywaniu, odkrywaniu, zadawaniu pytań, eksperymentowaniu i weryfikacji wysuwanych hipotez. Działania te powinny odbywać się z jak najczęstszym zastosowaniem zbiorowych i grupowych form pracy, dzięki czemu dziecko ma

możliwość ciągłego rozwijania swoich kompetencji społecznych i emocjonalnych, a także pozwala na wykorzystanie naturalnie pojawiającego się między dziećmi tutoringu rówieśniczego.

Ponadto proponowane przez autorki metody i formy pracy pozwalają na harmonijne kształtowanie kompetencji kluczowych z zachowaniem indywidualnego tempa rozwoju dziecka. Autorki zamieszczają także swoją propozycję organizacji planu dnia w przedszkolu, z uwzględnieniem różnic dla grup dzieci 3- i 4-letnich, 5-letnich oraz 6-letnich. Struktura treści programowych jest przejrzysta i uporządkowana. Zawiera podział na realizację treści dla dzieci 3- i 4-letnich, 5-letnich oraz 6-letnich, także z uwzględnieniem ich specjalnych potrzeb edukacyjnych. Dla dzieci 6-letnich autorki przewidziały i wyróżniły w tekście działania wykraczające poza podstawę programową, umożliwiając tym samym rozszerzenie treści dla dzieci zdolnych. Ważną częścią programu jest rozdział o organizacji środowiska wychowawczo edukacyjnego w przedszkolu i współpraca przedszkola z rodzicami dziecka. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na przewijającą się w całym programie rolę rodzica w wychowaniu, edukacji, diagnozie oraz organizacji środowiska wychowawczego i edukacyjnego – program zakłada ścisłą współpracę w tym zakresie między nauczycielem a rodzicem, co w przypadku dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wydaje się być nieodzowne i kluczowe na drodze do postawienia diagnozy i wypracowania skutecznych form terapii. Autorki zawarły także informacje o sposobach prowadzenia indywidualnej obserwacji oraz wczesnej diagnozy i zasadach, które powinny wyznaczać prowadzenie działań diagnostycznych. Duży nacisk postawiony jest na zindywidualizowanie tego procesu oraz konieczność współpracy w tym zakresie z dostępnym gronem specjalistów, aby diagnoza była pełna i wyznaczała kierunki odpowiednich działań terapeutycznych.

Struktura programu jest przejrzysta i uporządkowana, w logiczny sposób łączy jego poszczególne elementy. - program stawia dziecko i jego potrzeby w centrum oddziaływań nauczyciela, które warunkowane są przez jego indywidualne predyspozycje oraz możliwości, a także zwraca uwagę na wspieranie rozwoju emocjonalnego, kształtowanie myślenia problemowego, współpracę w grupie i rozwijanie samodzielności. - Program kierowany jest do szerokiej grupy odbiorców, uwzględniając dzieci o nieharmonijnym rozwoju i potrzebie dodatkowego wspomaganie rozwoju. Wspiera nauczyciela w roli pierwszego diagnosty dziecka, wskazuje możliwości planowania działań terapeutycznych, podkreślając w tym procesie rolę współpracy z rodzicami dziecka. Dzięki zaproponowanym aktywizującym metodom pracy pozwala na skuteczne prowadzenie edukacji włączającej.

Program opiera się na spójnych podstawach pedagogicznych (pedagogika transgresyjna), dydaktycznych oraz sprawdzonej metodyce pracy. Jest elastyczny i pozwala na indywidualizację kształcenia w odniesieniu do dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Założenia programu i opisane efekty pracy warunkują pełne i komplementarne przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej.

mgr Wiktoria Kowalska